

Številka: 35105-0147/2021/2
Datum 19. 3. 2021

Zavod Novo mesto
Novi trg 5
8000 Novo mesto

Zadeva: Smernice in predlogi za izvedbo projekta Advent v Novem mestu 2021-2025

Zavod Novo mesto, Novi trg 5, 8000 Novo mesto, je 12. 3. 2021 zaprosil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območno enoto Novo mesto (v nadaljevanju ZVKDS) za smernice, ki jih bodo morali kandidati in žirija upoštevati pri načrtovanju celostnega koncepta prireditve Advent Novo mesto do leta 2025.

ZVKDS je vlogo preveril in ugotovil, da za potrebe celostne ureditve zgodovinskega jedra Novega mesta, ki ima status kulturnega spomenika lokalnega pomena, naslov: Novo mesto – Mestno jedro, EŠD 492, investitorju ni potrebno na podlagi drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 30/11-Odl.US in 111/13) pridobiti kulturnovarstvenih pogojev, zato podaja le sledeče smernice in predloge za izvedbo predmetnega festivala v adventnem času:

Praznična okrasitev in osvetlitev starega mestnega jedra

Sedanja praznična okrasitev in osvetlitev starega mestnega jedra je likovno, arhitekturno in svetlobno neustrezna. Osvetlitev je izvedena brez koncepta, obstoječe lučke, s katerimi so osvetljena drevesa, so barvno in svetlobno agresivne in namesto da bi poudarjale prepoznane arhitekturne in krajinske vrednote posameznih mestnih predelov in ansamblov, jih preglasijo. Zato mora biti osvetlitev subtilna iz drobnih točkovnih enobarvnih ali večbarvnih lučk. Preveriti je potrebno, ali bi se s subtilno modro reflektorsko svetlobo praznično osvetlilo pomembnejše stavbe in ansamble v mestnem jedru, kot so mestna hiša, fasada frančiškanske cerkve, pročelje Kulturnega centra Janeza Trdine, Anton Podbevšek teater ipd., ker bi bil tovrstni svetlobni poudarek najpomembnejših objektov v mestu, ki s svojo arhitekturno pojavnostjo in siceršnjim kulturnim pomenom pomembno sooblikujejo podobo javnega prostora, svojevrstna dodana vrednost celostnemu konceptu okrasitve.

Izdelati je potrebno arhitekturni načrt osvetljenih in neosvetljenih novoletnih okraskov, na eni strani monumentalnih, ki se jih obesi na kovinske vrvi nad cestišči, v območju trgov, v križiščih, ipd., kot manjših, s katerimi se okraši ulične svetilke, drevesa, ipd. Predlagamo, da je tovrstno okraševanje tematsko dorečeno ter seveda v povezavi z bogato zgodovino Novega mesta in njegovo prepoznano kulturno identiteto, nič pa ni narobe, da se s tovrstnim tematskim okraševanjem dotaknemo tudi sodobnih družbenih procesov v Novem mestu s pogledom v prihodnost. V zasnovo in izdelavo tovrstnega okrasja je potrebo vključiti tudi osnovne in srednje šole, društva, morda tudi Dom starejših občanov in druge sorodne institucije, ki bi izdelali okrasje za posamezne mestne ambiente ali ulične poteze. Advent naj bo prazničen, nostalgičen, romantičen in seveda slavnosten.

Slavnostno okrašeni in osvetljeni smreki se lahko postavi v zgornjem delu Glavnega trga in na Novem trgu.

Slavnostno adventno aranžiranje izložb

V sodelovanju z lastniki in najemniki lokalov v mestnem jedru si je potrebno prizadevati za bolj kakovostno praznično okrasitev izložbenih oken po vzoru drugih mest in v ta namen uvesti inštrument nagrajevanja najbolj domiselno in kakovostno okrašenih izložb, morda z medijsko podprtim javnim natečajom in simboličnimi nagradi. Sedanja adventna podoba izložb je milo rečeno katastrofalna. Zavedati se moramo, da so izložbe podaljšani del javnega prostora in še kako vplivajo na celotno podobo ulic in trgov ter njihovo doživljanje.

Stojnice in montažne hišice za adventni sejem

Za potrebe adventnega sejma je potrebno po vzoru drugih mest oblikovati enotno oblikovane in praznično okrašene montažne ute z vgrajenimi elektroinstalacijami in razsvetljavo. Primerne lokacije za postavitev tovrstnih ut so Glavni trg, Florijanov trg, Novi trg in trg pred Jakčevim domom. Ute, ki so v lasti Mestne občine Novo mesto oziroma pooblaščenega upravljavca prostora, postavlja in hrani lastnik oz. upravljavec.

Obenem predlagamo, da se v območju adventnega sejma predvaja prtajeno adventno glasbo. Zvočnike je mogoče pritrčiti na ulične svetilke ali adventne hišice.

Lokacije prizorišč

Na ZVKDS se zelo bojimo, da Glavni trg vse bolj izgublja vlogo osrednjega javnega prostora, namenjen socialnim interakcijam, ki bi narekemale tudi potrebno pestrost ponudbe. Glavni trg postaja, in ta trend je očiten, vse bolj spalni predel Novega mesta, saj smo priča inflaciji novih stanovanj, nekatera se že gradijo, številna se načrtujejo. V večini primerov bodo to stanovanja za mlade družine, torej za družine z majhnimi otroci. Žal je zelo mogoč scenarij, da na Glavnem trgu ne bo več mogoče organizirati prireditev zaradi odpora tamkaj živečih. Alternative so Novi trg, park pred Kulturnim centrom Janeza Trdine, grad Grm, park rastoče knjige pri Knjižnici Mirana Jarca, vrtovi pri Dolenjskem muzeju, v omejenem obsegu pa tudi Loka, čeprav so bile pred časom tudi tam težave zaradi prevodnosti hrupa po reki Krki do bolnišničnega kompleksa.

Kljub temu po našem mnenju drsališče na Glavni trg ne sodi, tudi ni praksa drugih mest, da bi na osrednji oz. najpomembnejši mestni prostor postavili drsališče. Za postavitev drsališča predlagamo Novi trg ali makadamsko parkirišče pred parkom pri Kulturnem centru Janeza Trdine v interakciji s tamkajšnjo adventno ponudbo oz. dogajanjem.

Promocija

Predlog sicer ni izključno povezan z adventnim časom, ker je z vidika upravljanja in trženja mestnega jedra nujen, in sicer, da se za mestno jedro za potrebe adventa izoblikuje celotna grafična podoba, uvede kartico nakupov ter enotno podobo nakupovalnih vrečk, embalaže, oglaševalskega materiala ipd., seveda oblikovanih v skladu z izbrano CGP. Ta mora vsebovati logotip, vzdevek in barvno paletu, ki po navadi izhaja iz logotipa.

dr. Tomaž Golob
pomočnik vodje območne enote

Vročiti:

- Naslovníku, po elektronski pošti: sandra.hrovat@novomesto.si